

Anna Sprawka

Towarzystwo im. Henryka Sienkiewicza po I Zjeździe

Biuletyn Polonistyczny 34/3-4 (122-123), 254-257

1991

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

TOWARZYSTWA NAUKOWE

TOWARZYSTWO im. HENRYKA SIENKIEWICZA PO I ZJEŹDZIE

6 maja 1990 r. w Wojewódzkiej Bibliotece Publicznej w Tarnobrzegu odbył się I Walny Zjazd Towarzystwa Sienkiewiczowskiego. Stowarzyszenia - jednego z najmłodszych i chyba najaktywniejszych - krzewiącego nie tylko umiłowanie twórczości wielkiego pisarza i Polaka ale popierającego również badania nad jego życiem i dziełami, służącego kulturze narodowej.

Towarzystwo powstało 21 lipca 1986 r. z inicjatywy wybitnego sienkiewiczologa, prof. Lecha Ludorowskiego. Jest stowarzyszeniem o szerokim zasięgu ogólnopolskim i międzynarodowym, skupia bowiem członków z całej Polski - Gdańska i Żywca, Szczecina i Chełma oraz z zagranicy - Lipska, Moskwy, Rygi, Bukaresztu, Opawy, Budapesztu, Ohio. Łączy osoby z różnych kręgów zawodowych - od profesorów uniwersytetów po młodzież szkolną.

W ciągu kilku lat działalności Towarzystwo zorganizowało wiele znaczących konferencji, imprez naukowych i cykli spotkań filologów z młodzieżą szkolną. Inaugurująca działalność naukową sesja odbyła się pod hasłem "Henryk Sienkiewicz. Biografia, twórczość, recepcja" (maj 1986), następna - poświęcona artystycznym aspektom dzieł wielkiego Polaka, jego poglądom politycznym i postawie obywatelskiej - nosiła tytuł "Henryk Sienkiewicz - artyści i obywatel" (październik 1986). Towarzystwo rozwija i popularyzuje twórczość wielkich polskich pisarzy, czego wyrazem stała się sesja po-

święcone sztuce pisarskiej i recepcji dzieł Józefa Ignacego Kraszewskiego, zorganizowana w 75 rocznicę urodzin i setną śmierci pisarza (maj 1987).

Z wielu naukowych imprez roku 1988 należy wymienić interesujące sympozjum naukowe pt. "Arcydzieła literatury polskiej XIX i XX wieku - powieść. Analizy - konteksty", a także zorganizowaną z okazji setnej rocznicy powstania trzeciej części Trylogii i 70-jej rocznicy odzyskania niepodległości - międzynarodową sesję pt. "»Pan Wołodyjowski«
Historia i literatura niepodległości". Towarzystwo, biorąc czynny udział w życiu kulturalno-literackim kraju, w maju 1989 r. było organizatorem kolejnego dużego spotkania naukowego nt. "Druga wojna światowa w literaturze polskiej i obcej".

W dniach 6-9 V 1990 Towarzystwo Sienkiewiczowskie stało się współorganizatorem następnego kolokwium naukowego, tym razem dyskutowano o "Poetyce gatunków paraliterackich".

Towarzystwo jest także organizatorem corocznych, odbywanych jesienią, Ogólnopolskich Spotkań Sienkiewiczowskich, związanych ze spuścizną literacką cenionego na całym świecie pisarza Noblisty.

W zakresie działalności edytorskiej Towarzystwa ukazały się następujące księgi zbiorowe pod redakcją naukową L. Ludorowskiego: "Dramat polski XIX i XX wieku. Interpretacje i analizy", "Studia z literatury polskiej i obcej", "Romanów i Kraszewski". W druku i przygotowaniu wydawniczym znajdują się: "Polska powieść historyczna XX wieku", "Henryk Sienkiewicz. Biografia - recepcja - twórczość", "Józef Ignacy Kraszewski. Twórczość i recepcja", "Arcydzieła literatury polskiej XIX i XX wieku - powieść. Interpretacje - Analizy - Konteksty", "Polska i europejska powieść dziennikowa", "Druga wojna światowa w literaturze polskiej i obcej" oraz "Poetyka gatunków paraliterackich".

W kwietniu 1990 r. ukazał się "Biuletyn Towarzystwa im. Henryka Sienkiewicza", organ prasowy upowszechniający przedsięwzięcia naukowo-popularyzatorskie Stowarzyszenia. Cenną inicjatywą jest powołanie rocznika "Studia Sienkiewiczowskie" (o międzynarodowej radzie naukowej), wyznaczającego ciągiłą obecność Sienkiewicza w kulturze narodowej i światowej.

Obradujące zawsze w dniu urodzin Patrona (5 maja), a tym razem dodatkowo w przeddzień Zjazdu, jury przyznało - już po raz czwarty w dziejach Towarzystwa - Nagrodę Główną im. Henryka Sienkiewicza za studia o sztuce pisarskiej twórcy "Quo vadis?" oraz za dokonania promocyjne na rzecz powojennej sienkiewiczoologii. Jej laureatem za 1990 r. został prof. Jan Trzynadłowski. Do grona wcześniej tą prestiżową nagrodą wyróżnionych należą: Barbara Wachowicz, Maria Sienkiewicz, Ignacy Moś, Tomasz Jodełka-Burzecki, Konrad Górski, Lech Ludorowski i Stan Velea (Rumunia). Zaś godnością członka honorowego Towarzystwa za zasługi na rzecz kultury narodowej i Stowarzyszenia obdarzono Ignacego Mosia, Jana Trzynadłowskiego, Helenę Cybienko (Moskwa), Janusza Pajewskiego, Szymona Kobylińskiego, Zenona Stachirę, Edwarda Balawejdera, Jerzego R. Krzyżanowskiego (USA), Stefana Stuligrosza.

Od chwili swego powstania Stowarzyszenie nawiązywało różnorodne kontakty naukowe z wybitnymi ośrodkami badawczymi w kraju i za granicą (m.in. AN ZSRR, uniwersytetami w Lipsku, Debreczynie, Bukareszcie) oraz liczącymi instytucjami kulturalnymi (np. Towarzystwem Płockim, Towarzystwem Miłośników Ziemi Chełmskiej, a także muzeami i bibliotekami).

Momentem szczególnie uroczystym Zjazdu stało się wręczenie Nagrody Głównej za 1989 rok prof. Lechowi Ludorowskiemu.

Zjazd wybrał nowe władze Stowarzyszenia. Po raz drugi preze-

surę Towarzystwa powierzono inicjatorowi społecznego ruchu Sienkiewiczowskiego i organizatorowi spotkań naukowych - Lechowi Ludorowskiemu.

Po kilkugodzinnej dyskusji członkowie nakreślili program naukowo-wydawniczy Stowarzyszenia na dalsze pięciolecie, omówili sprawy finansowe, dokonali także zmian w statucie.

Pozostaje żywić nadzieję, iż w nowej kadencji Towarzystwo nadal wносить będzie cenny wkład w rozwój i promocję kultury polskiej w kraju i zagranicą.

Anna Sprawka